

Ο.Τ.Δ. : ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΟΔΗΓΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» ΤΟΥ ΣΣ ΚΑΠ.

Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων υπό την τοπική στρατηγική ανάπτυξης
για παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 Τ.Π. ΤΑΠΤΟΚ / LEADER Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΟΥ

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΚΩΔ. Π3-77-4.1_ΕΛ_046_Δ

LEADER

Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

ΗΜ/ΝΙΑ ΜΑΡΤΙΟΣ 2026

Περιεχόμενα

1	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	3
1.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1.2	ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	4
1.3	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ / ΟΠΣΚΑΠ 2023-2027	5
1.4	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ.....	5
1.5	ΌΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	6
1.6	ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΟΠΣΚΑΠ.....	10
1.7	ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟ ΟΠΣΚΑΠ	11
4.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	12
5.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	31
6.	ΑΝΑΛΥΣΗ–ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	38
7.	ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΑΥΤΩΝ.....	41
8.	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ.....	43

1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διαδικασία υποβολής και διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης καθώς και της ένταξης των Πράξεων (έργων) στο Τοπικό Πρόγραμμα, αναφέρεται διεξοδικά στο Θεσμικό Πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος και συγκεκριμένα :

- στην υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 (ΦΕΚ Β' 770) Υπουργική Απόφαση «Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- στην υπ' αριθ. 1040/23.03.2023 (ΦΕΚ Β' 2179) Απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- στην υπ' αριθ. 3506/2023 (ΦΕΚ Β' 7144) Απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)»
- στην υπ' αριθμ. 121173/09.05.2025 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, Μονάδα Τοπικής Ανάπτυξης, «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής»

Στον παρόντα **οδηγό** εξειδικεύονται κάποια σημεία του παραπάνω θεσμικού πλαισίου, παρουσιάζονται τεχνικά θέματα της υποβολής της Αίτησης Στήριξης στο πληροφοριακό σύστημα - ΟΠΣΚΑΠ και αναλύονται τα κριτήρια Επιλεξιμότητας και Επιλογής (βαθμολογία) καθώς και τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση στήριξης

1.2 ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 13 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και την εγκύκλιο 121173/09.05.2025, οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν, μετά τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, να υποβάλλουν, **εντός της προκαθορισμένη προθεσμίας**, αιτήσεις στήριξης μέσω του κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος. Λεπτομέρειες σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, καθώς και πληροφορίες αναφορικά με τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται σε αυτές, περιγράφονται στη διαδικασία 1.2.2 του ΣΔΕ.

Η αίτηση στήριξης απαρτίζεται από:

1. Την ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΑΠ.
2. Το Έντυπο Αίτησης Στήριξης το οποίο περιλαμβάνει
 - 2.1. ΤΜΗΜΑ Α: ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ
 - 2.2. ΤΜΗΜΑ Β: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ – ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ
 - 2.3. ΤΜΗΜΑ Γ: ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
 - 2.4. ΤΜΗΜΑ Δ: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ (ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ) ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
 - 2.5. ΤΜΗΜΑ Ε: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ - ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ
 - 2.6. ΤΜΗΜΑ ΣΤ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
 - 2.7. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ
 - 2.8. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΗΜΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
3. Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ.

Τα παραπάνω τμήματα του εντύπου της αίτησης στήριξης αναλυτικότερα περιλαμβάνονται:

1. στοιχεία του αιτούντος,
2. στοιχεία και φωτογραφική απεικόνιση της υφιστάμενης κατάστασης του προτεινόμενου έργου, εκτός άυλων ενεργειών,
3. περιγραφή της προτεινόμενης πράξης,
4. αναλυτικό προϋπολογισμό της προτεινόμενης πράξης,
5. αριθμό δεικτών εκροών και αποτελέσματος ανά πράξη,
6. ειδικές πληροφορίες ανάλογα με την υπο-παρέμβαση στην οποία υποβάλλεται η αίτηση στήριξης,
7. δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος» των αιτούμενων προς ενίσχυση δαπανών [πλην των δαπανών που αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 14Γ της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770)],
8. τεκμηρίωση του είδους και του ύψους των δαπανών, ώστε να συνάδουν με τη φύση, τους στόχους και την λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου (πλην έργων που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων),
9. τεκμηρίωση της δυνατότητας του δικαιούχου αναφορικά με τη λειτουργία / συντήρηση του έργου,

10. τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις, τα οποία θα εξειδικεύονται στις επιμέρους προσκλήσεις των υπο-παρεμβάσεων,
11. συντέλεση των απαιτούμενων απαλλοτριώσεων, εφόσον απαιτούνται,
12. δήλωση δικαιούχου ότι θα διευκολύνει κάθε έλεγχο από την ΟΤΔ και από τους αρμόδιους ελεγκτικούς μηχανισμούς.

1.3 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ / ΟΠΣΚΑΠ 2023-2027

Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτησή τους στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα ΟΠΣΚΑΠ 2023-2027

Για τους Δυνητικούς Δικαιούχους που δεν διαθέτουν ήδη λογαριασμό στο ΟΠΣΚΑΠ η εγγραφή γίνεται στο Σύστημα Διαχείρισης Χρηστών μέσω του συνδέσμου https://registration.dikaionomata.gr/user_registration/ επιλέγοντας Αίτημα Εγγραφής ακολουθώντας τις αντίστοιχες οδηγίες και Χρήση Εφαρμογής Ο.Π.Σ.Κ.Α.Π. 2023 -2027 από τη λίστα εφαρμογών.

Για οδηγίες για την πρόσβαση των Δικαιούχων Δημοσίων Έργων και λοιπών στο ΟΠΣΚΑΠ που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Διαχείρισης Χρηστών https://cspis.opekepe.gov.gr/CRDIIS/#/CrdiisFormCategory/Crdiis_Form_Type_1.

Για οδηγίες για την πρόσβαση των Δικαιούχων Δημοσίων Έργων και λοιπών στο ΟΠΣΚΑΠ που είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Διαχείρισης Χρηστών https://cspis.opekepe.gov.gr/CRDIIS/#/CrdiisFormCategory/Crdiis_Form_Type_1.

1.4 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Επιτρέπεται η κατάθεση **μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ** ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα (ΤΠ), με εξαίρεση τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' και Β' βαθμού.

Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στήριξης σε διαφορετικά Τοπικά Προγράμματα (ΤΠ), για την ίδια υπο-παρέμβαση, με το ίδιο ΑΦΜ, στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου προσκλήσεων, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, καθώς και φορέων που υλοποιούν πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα.

Για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις της παραπάνω παραγράφου, επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στο πλαίσιο της ίδιας υπο-παρέμβασης ανά ΤΠ αλλά διαφορετικής πρόσκλησης, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα νομικά πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν

αθροιστικά ποσοστό 100% για όλη την προγραμματική περίοδο, καθώς και ο συνολικός προϋπολογισμός των πράξεων δεν υπερβαίνει τα όρια, του άρθρου 7 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 υπουργικής απόφασης.

Οι παραπάνω προϋποθέσεις, δεν ισχύουν για πράξεις που υλοποιούνται σε περιοχές που έχουν **πληγεί πρόσφατα από φυσικές καταστροφές** (περίοδος εμφάνισης γεγονότος μικρότερη των δύο ετών) ή για πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα. Στις περιπτώσεις αυτές ο συνολικός προϋπολογισμός ανά φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να φτάσει σωρευτικά το ποσό των 800.000 ευρώ για πράξεις δημοσίου χαρακτήρα, τηρώντας το ανώτατο όριο ανά πρόσκληση.

1.5 ΌΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι όροι επιλεξιμότητας και η επιλεξιμότητα των δαπανών ορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στην υπ' αριθ. 3506/2023 (Β' 7144) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Επισημαίνεται ότι επιλέξιμες είναι οι δαπάνες οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της κάθε πράξης και οι οποίες είναι απαραίτητες, ώστε η πράξη να θεωρείται ως ολοκληρωμένη και λειτουργική. Δαπάνες που δεν κρίνονται απαραίτητες για τη λειτουργικότητα της πράξης αποτελούν μη επιλέξιμες δαπάνες.

Στις περιπτώσεις κτηριακών κατασκευών, σε έργα που **δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων**, εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στον οδηγό απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών.

A. Επιλεξιμότητα δαπανών

1. Δαπάνες οι οποίες συνδέονται με άμεσο τρόπο με την υλοποίησης της πράξης και είναι επιλέξιμες είναι οι κάτωθι:

α) η κατασκευή ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας·

β) η αγορά νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού·

γ) οι γενικές δαπάνες όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, λοιπές ενέργειες·

δ) οι δαπάνες που αφορούν σε άυλα στοιχεία, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770)·

ε) δαπάνες σύνδεσης με δίκτυα ηλεκτροδότησης, υδροδότησης, τηλεφωνίας, γεωθερμίας που πραγματοποιούνται εντός των ορίων του οικοπέδου υλοποίησης της επένδυσης·

στ) σε περιπτώσεις κατασκευαστικών έργων που εκτελούνται με αυτεπιστασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β του άρθρου 134 και στο άρθρο 177 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύουν κάθε φορά: αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της

πράξης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του, λοιπές δαπάνες εφόσον τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους για την υλοποίηση του έργου, κόστος προμηθειών-υπηρεσιών που προβλέπονται στην αυτεπιστασία. Οι παραπάνω αμοιβές και δαπάνες είναι επιλέξιμες και σε κατασκευαστικά έργα που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων, ενώ οι ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων που απασχολήθηκαν, είναι επιλέξιμες στην περίπτωση που την Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ) την υποβάλλει ο δικαιούχος·

ζ) η δαπάνη για την ενοικίαση χημικών τουαλετών στον χώρο υλοποίησης πράξεων πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, μόνον αν υπάρχει πρόβλεψη και για χημική τουαλέτα ΑΜΕΑ·

η) η μίσθωση εξοπλισμού, όπου αυτός κρίνεται απαραίτητος για την διενέργεια της πράξης·

θ) μεταφορά ή/και εγκατάσταση εξοπλισμού·

ι) δαπάνες οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στην τιμή αγοράς, όπως τέλη ταξινόμησης οχημάτων και εισφορά ανακύκλωσης·

ια) οποιαδήποτε άλλη κατηγορία δαπάνης κατόπιν τεκμηρίωσης.

2. Ενδεικτικά, οι δαπάνες οι οποίες δεν συνδέονται με άμεσο τρόπο με την υλοποίησης της πράξης και δεν είναι επιλέξιμες είναι οι κάτωθι:

1) Δαπάνες μίσθωσης κτιριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.

2) Έργα απλής συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία του έργου και εργασίες συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού.

3) Προσωρινά έργα μη άμεσα συνδεόμενα με την εκτέλεση της πράξης (ενδεικτικά: προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών).

4) Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, τέλη, τα οποία επιβάλλονται σε ετήσια βάση, καθώς και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, τόκοι, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.

5) Δαπάνες συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, ασφάλιστρα, κεφάλαιο κίνησης.

6) Αγορά μεταχειρισμένων οχημάτων και ο μεταχειρισμένου εξοπλισμού.

7) Η αγορά οχημάτων, με εξαίρεση αυτά που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 9 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770). Μετά από τεκμηριωμένο αίτημα του δικαιούχου προς την ΟΤΔ, δύναται να είναι επιλέξιμη η δαπάνη για αγορά οχήματος, που δεν περιλαμβάνεται στις παραπάνω εξαιρέσεις, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ.

8) Οι λειτουργικές δαπάνες της επένδυσης, καθώς και δαπάνες αναλώσιμων υλικών.

9) Η χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού/παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητα τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης.

10) Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 9 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770).

11) Δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.

12) Σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού, δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με υποχρεωτικές απαιτήσεις που προκύπτουν από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αυθαίρετες κατασκευές) ή υποχρεωτικά πρότυπα.

13) Υπερβάσεις εγκεκριμένου κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.

14) Αμοιβές προσωπικού για την λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης.

15) Αμοιβές καλλιτεχνών, καθώς και δαπάνες φιλοξενίας-διατροφής.

16) Η κατασκευή ιστοσελίδας και το hosting, αναφορικά με την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1, καθώς αποτελούν στοιχείο ενίσχυσης του δικαιούχου και δεν αφορά αποκλειστικά στην εκδήλωση.

17) Δαπάνες που αφορούν στα Social Media.

18) Δαπάνες που αφορούν σε συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης οδών, εκτός αν αφορούν δαπάνες αποκατάστασης του οδοστρώματος, όπως στις περιπτώσεις πράξεων σχετικές με την εγκατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης. Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφαλοστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

Β. Όροι επιλεξιμότητας

1. Στο πλαίσιο των πράξεων που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων και οι δικαιούχοι που τις υλοποιούν δεν αποτελούν «Αναθέτουσα Αρχή» ώστε να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147), η ανάθεση συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, θα πρέπει να ακολουθεί διαδικασίες που να είναι σύμφωνες με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά αναλογία με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι, στο πλαίσιο υλοποίησης της ενταγμένης πράξης, για την ανάθεση σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, σε έκδοση πρόσκλησης για την εκδήλωση ενδιαφέροντος, η ανακοίνωση της οποίας να δημοσιευθεί κατ' ελάχιστον στις ιστοσελίδες του δικαιούχου (αν υφίσταται), του Δήμου όπου θα εκτελεστεί το έργο (εφόσον είναι εφικτό) και της ΟΤΔ, ή/και στον τοπικό τύπο. Για την ανάθεση, παρακολούθηση και παραλαβή

του έργου ο δικαιούχος θα πρέπει να συστήσει σχετικές επιτροπές. Σε κάθε περίπτωση ο δικαιούχος μπορεί να συνάψει σύμβαση παροχής τεχνικών υπηρεσιών για τις παραπάνω διαδικασίες. Επισημαίνεται ότι οι επιτροπές θα πρέπει να αποτελούνται από άτομα που δεν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων με τους υποψηφίους αναδόχους.

Εξαιρούνται από τη διαδικασία, συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών που η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης εμπίπτει στα όρια του άρθρου 118 «Απευθείας ανάθεση» του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Αναφορικά με τις παραπάνω διαδικασίες η ΟΤΔ θα παρέχει στους δικαιούχους αναλυτικές οδηγίες και υποδείγματα, στο πλαίσιο της πρόσκλησης, ενώ ανάλογα με τις ανάγκες της μπορεί να θέσει αυστηρότερους όρους.

2. Αναφορικά με την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-4.1, είναι επιλέξιμες πράξεις που υλοποιούνται εντός οικισμών, ενώ στο πλαίσιο υλοποίησης των συγκεκριμένων πράξεων, δύναται μέρος του φυσικού αντικειμένου να αφορά σε εκτός του οικισμού περιοχή με την προϋπόθεση ότι η συνολική πράξη στοχεύει αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων του οικισμού.

3. Οι κάθε είδους μελέτες δεν μπορούν να αποτελέσουν από μόνες τους πράξη, αλλά ως απαραίτητη ενέργεια για την υλοποίηση της αντίστοιχης πράξης και μόνο σε αυτή την περίπτωση μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες. Εξαιρέση αποτελούν οι μελέτες που συνιστούν ολοκληρωμένη πράξη της υπο-παρέμβασης Π3-77-4.1-5.2. και για τις οποίες δεν απαιτείται η διενέργεια επιπλέον παρεμβάσεων που θα υποδεικνύονται από αυτές.

Για τα έργα που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου, η δαπάνη εκπόνησης των μελετών για την κατασκευή του έργου, μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που ο φορέας δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της.

Επίσης, αν η τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής δεν πληροί τις προδιαγραφές επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει κάθε φορά.

Σημειώνεται ότι στην παραπάνω περίπτωση εάν η αναθέτουσα αρχή συνάψει σύμβαση παροχής τεχνικών υπηρεσιών για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, το κόστος της εν λόγω σύμβασης είναι επιλέξιμο, υπό τον όρο ότι αφορά στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωσή του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 14Γ της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη εγκεκριμένης οριστικής μελέτης του έργου και τευχών δημοπράτησης.

Για τα έργα που αφορούν σε αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη οικισμού ή τμήματος αυτού, στο πλαίσιο των παρεμβάσεων δημοσίου χαρακτήρα, πρέπει να υφίσταται μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, το περιεχόμενο της οποίας εξειδικεύεται με σχετικό υπόδειγμα στην πρόσκληση. Κατά προτεραιότητα εντάσσονται περιοχές στις οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (όπως ύδρευσης, αποχέτευσης).

4. Όταν η ένταση ενίσχυσης είναι στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, όπως αυτό προκύπτει από την αίτηση στήριξης, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν.

5. Δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό/ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλουν μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα, σε τέτοιο βαθμό που να επηρεάζεται ο ανταγωνισμός.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης Π3-77-4.1-4.2 δεν είναι επιλέξιμη η διοργάνωση και η συμμετοχή σε εκθέσεις, η διοργάνωση, η συμμετοχή με τουριστικούς operators.

6. Στο πλαίσιο της παρ. 7 του άρθρου 9 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με το χρόνο προσκόμισης των σχετικών ιδιωτικών συμφωνητικών ή προσύμφωνων. Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, υποβάλλονται εν ισχύ συμφωνητικά ή προσύμφωνα μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, υπό την προϋπόθεση προσκόμισης των συμφωνητικών ή συμβολαίων, εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην πρόσκληση.

1.6 ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΟΠΣΚΑΠ

Κατά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης οι δυνητικοί δικαιούχοι επιλέγουν την κατηγορία υποέργου στο ΟΠΣΚΑΠ σύμφωνα με τα παρακάτω:

- Δημιουργούνται τόσα υποέργα όσες και οι διαδικασίες ανάθεσης που θα ακολουθηθούν για την υλοποίηση της πράξης. Για παράδειγμα αν έχουμε διαδικασία ανάθεσης έργου και προμήθειας, θα δημιουργηθούν δύο κατηγορίες υποέργων.
- Σε περίπτωση υποέργου κατασκευαστικού, προμήθειας ή υπηρεσίας, το οποίο δεν έχει δημοπρατηθεί, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου M7, M8 ή M6 αντίστοιχα.
- Σε περίπτωση υποέργου κατασκευαστικού, προμήθειας ή υπηρεσίας, το οποίο έχει ήδη δημοπρατηθεί ή ακολουθείται η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου M9, M11 ή M10 αντίστοιχα.

- Σε περίπτωση υποέργου κατασκευαστικού, προμήθειας ή υπηρεσίας, το οποίο έχει ήδη δημοπρατηθεί και ταυτόχρονα έχει υπογραφεί και η σχετική σύμβαση με τον ανάδοχο, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου M1, M3 ή M2 αντίστοιχα.
- Για τα έργα που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου M12.
- Για έργα που αφορούν Αρχαιολογία, ΟΚΩ, Απαλλοτριώσεις, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου M5.

Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης, ο αρμόδιος ΕΦ οφείλει να ελέγξει κατά πόσο ο δυνητικός δικαιούχος έχει επιλέξει τη σωστή κατηγορία υποέργου.

1.7 ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟ ΟΠΣΚΑΠ

Ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να επιλέξει στο ΟΠΣΚΑΠ, όποιες από τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών αντιστοιχούν στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στην αίτηση στήριξης, ανά υπο-παρέμβαση, όπως αναλύονται στο Κεφάλαιο 1 της Πρόσκλησης.

- i. L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
 - L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
 - L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
 - L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
 - L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- ii. L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- iii. L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ωφελούμενων
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια προβολής φυσικού περιβάλλοντος
 - ✓ Δαπάνη ημερίδων περιβαλλοντικής ενημέρωσης και αντιμετώπισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
 - ✓ Δαπάνες σχεδιασμού και παραγωγής υλικού για το φυσικό περιβάλλον και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
 - ✓ Δημιουργία ντοκιμαντέρ
- L41.08 Οργάνωση Πολιτιστικών Δρώμενων
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Μίσθωση χώρου και εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων
 - ✓ Παραγωγή υλικού καταγραφής της εκδήλωσης

- iv. L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- v. L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
 - ✓ Μελέτη/καταγραφή στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος
 - ✓ Έρευνες, καταγραφή πολιτιστικών, ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων
- vi. ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Οι κατηγορίες δαπάνης που θα επιλεγούν θα πρέπει να αντιστοιχούν στην δαπάνη που αναγράφεται στον τίτλο της, καθώς και στις υποκατηγορίες που αναγράφονται κάτω από αυτή. Σημειώνεται ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων, θα πρέπει να επιλεγεί μόνο η κατηγορία δαπάνης «ΣΔ Συνολική Δαπάνη» και οι κατηγορίες L41.06 και L41.10 για όσους δυνητικούς δικαιούχους δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια.

Εξαιρείται η υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1, όπου επιλέγονται οι κατηγορίες δαπάνης που αναγράφονται στην Πρόσκληση για την εν λόγω υπο-παρέμβαση.

Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) υποχρεούται να επιβεβαιώσει ότι ο δυνητικός δικαιούχος έχει επιλέξει τη σωστή κατηγορία δαπάνης, ανάλογα με τις αιτούμενες δαπάνες της αίτησης στήριξης.

4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων έχουν στόχο να διασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο, στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και στην πρόσκληση.

Η αίτηση στήριξης θα πρέπει να πληροί όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας, εκτός αυτών που δεν αφορούν (δεν σχετίζονται με την προτεινόμενη πράξη). Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή/και όσοι δεν προσκομίσουν κάποιο ή όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων, αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία.

Στο πλαίσιο αυτό, **για όλες τις προκηρυσσόμενες υπο-παρεμβάσεις τα κριτήρια επιλεξιμότητας και οι οδηγίες για την εξέτασή τους αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα:**

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
1	Εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης στήριξης	Π3-73-1.3_1.001	Εξετάζεται αν η αίτηση στήριξης υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση	Εξετάζεται αν η αίτησης στήριξης υποβλήθηκε εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην πρόσκληση και μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΟΠΣΚΑΠ	Ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ		
2	Επιλεξιμότητα προτεινόμενης πράξης	Π3-77-4.1_112	Τα έργα θα πρέπει να είναι στοχευμένα και να συμβάλλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων των ΤΠ	- Συμπλήρωση σχετικού πεδίου στο έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, σε σχέση με τις προτεραιότητες και τη στρατηγική, τους στόχους και τις θεματικές κατευθύνσεις του ΤΠ, όπως αναφέρονται στο εγκεκριμένο αναμορφωμένο Τοπικό Πρόγραμμα της ΟΤΔ (το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας προκήρυξης)).	Αίτηση στήριξης	Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
3		Π3-77-4.1_113	Τα έργα θα πρέπει να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με το Leader	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και συμπλήρωση σχετικού πεδίου	Αίτηση στήριξης / Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3	Υπεύθυνη δήλωση

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
				(Εξετάζεται το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, σε σχέση με τις προτεραιότητες του ΣΣ ΚΑΠ και ειδικότερα της της παρέμβασης Π3-77-4.1)		Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
4		Π3-77-4.1_114	Τα έργα θα πρέπει να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη αυτής	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης / Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται το αντικείμενο του έργου σε σχέση με την εξυπηρέτηση των αναγκών της τοπικής κοινωνίας).	Αίτηση στήριξης / Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3 Π3-73-1.3_001	Υπεύθυνη δήλωση Αίτηση στήριξης
5		Π3-77-4.1_130	Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υπο-παρέμβασης	Εξετάζεται η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου στο έντυπο της αίτησης στήριξης, καθώς και τα σχετικά δικαιολογητικά, τα οποία θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στη σχετική υπο-παρέμβαση, όπως περιγράφονται στο τεύχος της προκήρυξης αλλά και στο εγκεκριμένο αναμορφωμένο πρόγραμμα (που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας προκήρυξης).	Αίτηση στήριξης	Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
6		Π3-77-4.1_131	Η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπο-παρέμβαση του τοπικού προγράμματος	Εξετάζεται η θέση υλοποίησης της Πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αίτηση στήριξης, στο τοπογραφικό διάγραμμα και στο τίτλο κατοχής ή χρήσης του ακινήτου, η οποία θα πρέπει να βρίσκεται εντός της περιοχής παρέμβασης, όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα πρόσκληση.	1. Αίτηση στήριξης 2. Τοπογραφικό διάγραμμα 3. Ορθοφωτοχάρτης 4. Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΦΕΚ- εφόσον απαιτείται)	Π3-77-3.1_Δ1_6	Χωροθέτηση της πράξης
7		Π3-77-4.1_124	Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (περιγραφή της πράξης-προϋπολογισμός) (Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο του έργου, που προκύπτει από την περιγραφή, τις μελέτες, τον αιτούμενο προϋπολογισμό κ.λπ. είναι ολοκληρωμένο και λειτουργικό σε σχέση με τη φύση και τον σκοπό του προτεινόμενου έργου)	1. Αίτηση στήριξης - περιγραφή φυσικού αντικειμένου 2. Προϋπολογισμός 3. Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-4.1_Δ_116 & Π3-73-1.3_001	Προϋπολογισμό της προτεινόμενης πράξης / Αίτηση στήριξης
8		Π3-77-4.1_132	Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο θεσμικό πλαίσιο.	Εξετάζεται το ύψος του προϋπολογισμού του έργου στην αίτηση στήριξης, το οποίο δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα όρια του Κεφαλαίου 1 της πρόσκλησης, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, στις περιπτώσεις που είναι επιλέξιμος. (Λαμβάνονται υπόψη οι περιορισμοί του άρθρου 10 της ΥΑ 39443/12-2-2025).	1. Αίτηση στήριξης 2. Προϋπολογισμός πράξης	Π3-77-4.1_Δ_116	Προϋπολογισμό της προτεινόμενης πράξης

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
9		Π3-73-1.3_2.003	Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης / Υπεύθυνη Δήλωση και Φωτογραφική Τεκμηρίωση - Συμπλήρωση σχετικού πεδίου στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση - Π/Υ αίτησης στήριξης (Λαμβάνονται υπόψη οι περιορισμοί του άρθρου 9 της ΥΑ 39443/12-2-2025)	1. Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση 2. Φωτογραφικό υλικό 3. Προϋπολογισμός πράξης 4. Άδειες - εγκρίσεις	Π3-77-3.1_Δ1_3	Υπεύθυνη δήλωση
						Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
						Π3-77-4.1_Δ_116	Προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης
						Π3-77-4.1_Δ_114	Στοιχεία και φωτογραφική απεικόνιση της υφιστάμενης κατάστασης του προτεινόμενου έργου, εκτός άυλων ενεργειών
						ΑΟ_ΑΣ_127_19.2Δ	Άδειες και εγκρίσεις.
10		Π3-77-4.1_116	Να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών (εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων)	Εφαρμογή του οδηγού απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών και Οικονομικές Προσφορές για δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται σε αυτή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της ΥΑ 39443/11-2-2025. Εξετάζεται επίσης αν το ύψος των δαπανών για τυχόν μελέτες και λοιπές υποστηρικτικές ενέργειες, είναι σύμφωνο με τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 14Γ της ΥΑ 39443/12-2-2025.	1. Προϋπολογισμός πράξης για τα έργα δημόσιου χαρακτήρα εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων 2. Οικονομικές Προσφορές	Π3-77-4.1_Δ_118	Δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος των απαιτούμενων προς ενίσχυση δαπανών (πλην των δαπανών που αναφέρονται σε έργα που υλοποιούνται με δημόσια σύμβαση)

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
11		Π3-77-4.1_154	Οι δαπάνες της πράξης ή μέρος αυτών, δεν έχουν τύχει ούτε θα τύχουν χρηματοδότησης από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό, στην τρέχουσα ή προηγούμενη περίοδο	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση	Αίτηση στήριξης / Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3	Υπεύθυνη δήλωση
						Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
12		Π3-77-4.1_111	Τα έργα θα πρέπει να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση με συμπλήρωση σχετικού πεδίου "Μεθοδολογία ανάθεσης/υλοποίησης"	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3 & Π3-73-1.3_001	Υπεύθυνη δήλωση και Αίτηση στήριξης
13		Π3-77-4.1_115	Για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να τηρείται τουλάχιστον Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του Άρθρου 45 του Ν. 4412/2016)	- Βεβαίωση του δικαιούχου ότι τηρείται φάκελος δημόσιας σύμβασης (Έλεγχος αν τηρείται Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης, κατά την έννοια του Άρθρου 45 του Ν.4412/2016)	Υπαρξη βεβαίωσης για την τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης για την προτεινόμενη πράξη και συμπεριλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 45 του Ν. 4412/2016 (μόνο για τα έργα που εκτελούνται με	Π3-77-3.1_Δ1_4	Βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου ότι τηρείται φάκελος δημόσιας σύμβασης

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
14		Π3-77-4.1_135	Η υποδομή να βρίσκεται εντός ορίων οικισμού (αφορά την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-4.1)	Εξετάζεται η θέση υλοποίησης της επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αίτηση στήριξης, στο τοπογραφικό διάγραμμα και στο τίτλο κατοχής ή χρήσης του ακινήτου, η οποία θα πρέπει να βρίσκεται εντός ορίων οικισμού της περιοχής παρέμβασης, όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα πρόσκληση. (Δύναται μέρος του φυσικού αντικείμενου να αφορά σε εκτός του οικισμού περιοχή με την προϋπόθεση ότι η συνολική πράξη στοχεύει αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων του οικισμού)	1. Αίτηση στήριξης 2. Τοπογραφικό διάγραμμα 3. Ορθοφωτοχάρτης 4. Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΦΕΚ- εφόσον απαιτείται)	Π3-77-3.1_Δ1_6 & Π3-73-1.3_001	Χωροθέτηση της πράξης / Αίτηση Στήριξης
15		Π3-77-4.1_117	Να λαμβάνουν υπόψη την αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει" και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης	- Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Έλεγχος της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου, όπου απαιτείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4014/2011 (Α' 209), όπως ισχύει και το σχετικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.	1. Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση 2. έγκριση περιβαλλοντικής αδειοδότησης 3. Βεβαίωση μηχανικού ότι δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση (ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ) για το έργο 4. Προϋπολογισμός	Π3-77-3.1_Δ1_3 Π3-73-1.3_001	Υπεύθυνη δήλωση Αίτηση στήριξης

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
				- Εξετάζεται το πεδίο Δ.4 του εντύπου Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και το σύνολο της αίτησης στήριξης).	δαπανών (ποσοστό) σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος	Π3-73-1.3_012	Περιβαλλοντική αδειοδότηση, όπου απαιτείται
16		Π3-77-4.1_118	Να διασφαλίζουν τα Θεμελιώδη Δικαιώματα της Ε.Ε.	- Συμπλήρωση σχετικού πεδίου στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται το πεδίο Δ.2 του εντύπου Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και το σύνολο της αίτησης στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη το έντυπο «Λίστα για Θεμελιώδη Δικαιώματα»)	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3	Υπεύθυνη δήλωση
						Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
17		Π3-73-1.3_2.008	Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (εφόσον απαιτείται)	- Συμπλήρωση σχετικού πεδίου στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με το συνημμένο της πρόσκλησης "06.Οδηγός Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία", και την αντίστοιχη μελέτη προσβασιμότητας ΑΜΕΑ (όπου απαιτείται ανάλογα με τη φύση της πράξης)	1. Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση 2. Σχέδια 3. Μελέτη προσβασιμότητας ΑΜΕΑ (όπου απαιτείται)	Π3-77-3.1_Δ1_3 & Π3-73-1.3_001	Υπεύθυνη δήλωση και Αίτηση στήριξης

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
18		Π3-73-1.3_2.012	Εξετάζεται η λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης	- Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
19		Π3-77-4.1_148	Η πράξη δεν αφορά μόνο σε μελέτη (εξαιρείται η υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.2)	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (περιγραφή της πράξης-προϋπολογισμός)	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-4.1_Δ_116 & Π3-73-1.3_001	Προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης / Αίτηση στήριξης
20		Π3-77-4.1_125	Στην πρόταση δεν δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3	Υπεύθυνη δήλωση
21		Π3-77-4.1_149	Η πρόσβαση στην πράξη ή το παραγόμενο προϊόν παρέχονται δωρεάν	- Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση	Αίτηση στήριξης / Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3	Υπεύθυνη δήλωση

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
				(Εξετάζεται αν η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, το οποίο θα προκύπτει, καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν).		Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
22		Π3-77-4.1_150	Η πράξη δεν παρέχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
				(Εξετάζεται αν η πράξη η με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλεί επιχειρηματικό / ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελεί κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορεί να ενταχθεί πράξη η οποία προβάλει μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετεί με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα)			
23		Π3-77-4.1_151	Δεν υφίσταται τεχνητές συνθήκες ένταξης	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και επισυναπτόμενα δικαιολογητικά	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3 & Π3-73-1.3_001	Υπεύθυνη δήλωση και Αίτηση στήριξης
24		Π3-77-4.1_152	Υποβλήθηκε μία αίτηση στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση	Εξετάζεται αν ο δυνητικός δικαιούχος κατέθεσε μόνο μία αίτηση στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις του άρθρου 13 της ΥΑ 39443/12-2-2025.	Αίτηση στήριξης - Πληροφοριακό σύστημα		

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
25		Π3-77-4.1_153	Η πράξη δεν αφορά απλή μετεγκατάσταση, χωρίς εκσυγχρονισμό ή επέκταση	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται αν η πράξη αφορά σε απλή μετεγκατάσταση, χωρίς εκσυγχρονισμό ή επέκταση σύμφωνα με τον πίνακα Α.1 της αίτησης στήριξης και τον προϋπολογισμό του έργου.) Το κριτήριο δεν αφορά στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3 & Π3-73-1.3_001	Υπεύθυνη δήλωση και Αίτηση στήριξης
26	Επιλεξιμότητα δυννητικού δικαιούχου και αρμοδιότητα εκτέλεσης προτεινόμενης πράξης	Π3-77-4.1_134	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση	1. Απόφαση αρμοδίου οργάνου ή άλλο έγγραφο, για τον ορισμό νομίμου εκπροσώπου.	Π3-77-4.1_Δ_113	Στοιχεία του αιτούντος

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
				(Εξετάζονται τα στοιχεία του φορέα, το καταστατικό του, καταχώρηση στο ΓΕΜΗ, τυχόν κανονιστικές ή άλλες αποφάσεις που τεκμηριώνουν ότι ο υποψήφιος δικαιούχος έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου).	2. Αστυνομική ταυτότητα ή άλλο σχετικό νομιμοποιητικό έγγραφο (Νόμιμου Εκπροσώπου) 3. Έντυπο "Στοιχεία μητρώου επιχείρησης" από την ΑΑΔΕ από την οποία να προκύπτει και το καθεστώς ΦΠΑ (όπου απαιτείται) 4. Καταστατικό του φορέα, Κανονισμός Λειτουργίας, ΦΕΚ Σύστασης, ΓΕΜΗ, τυχόν κανονιστικές ή άλλες αποφάσεις που τεκμηριώνουν ότι ο υποψήφιος δικαιούχος έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου	P3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
27		P3-77-4.1_140	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους	(Εξετάζεται κατά περίπτωση: η άδεια λειτουργίας κ.λπ.) Το κριτήριο δεν αφορά στην υπο-παρέμβαση P3-77-4.1-5.1	1. Για υφιστάμενες επιχειρήσεις να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους: Άδεια λειτουργίας, κ.λπ.)	ΑΟ_ΑΣ_127_19.2Δ	Άδεια λειτουργίας ή γνωστοποίηση ή οτιδήποτε άλλο τεκμηριώνει τη νομιμότητα της λειτουργίας της επιχείρησης
28		P3-77-4.1_141	Για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης	- Σχετικά πιστοποιητικά που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές (π.χ. δικαστικής φερεγγυότητας-Γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ κ.λπ.)	1. Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας 2. Γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ κ.λπ.	P3-77-3.1_Δ1_5	Δικαιολογητικά περί μη λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
				(όπου απαιτείται)	(Δεν απαιτείται στους ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού και στους φορείς δημόσιου τομέα.)		
29		Π3-77-4.1_126	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται επίσης αν έχουν επιβληθεί πρόστιμα σύμφωνα με την περ. β. της παρ. 5 του άρθρου 8 της ΥΑ 39443/12-2-2025)	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-77-3.1_Δ1_3	Υπεύθυνη δήλωση
30		Π3-77-4.1_120	Να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται	- Νομοθεσία ή λοιπό θεσμικό πλαίσιο /απόφαση	1. Νομοθεσία ή το κανονιστικό πλαίσιο βάσει των οποίων, αυτός που ορίζεται με την αίτηση στήριξης ως Φορέας Λειτουργίας της πράξης είτε αυτός είναι ο δικαιούχος είτε άλλος, έχει την αρμοδιότητα λειτουργίας και συντήρησης αυτής (εφόσον απαιτείται) 2. Καταστατικό του φορέα λειτουργίας	ΕΒ_ΑΣ_120_1	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης (εφόσον απαιτείται).
				- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση		Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
	(το κριτήριο δεν αφορά στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1.5.1)			Π3-77-3.1_Δ1_3		Υπεύθυνη δήλωση	
31		Π3-77-4.1_142	Τεχνική επάρκεια του Ν. 4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις	- Υπεύθυνη Δήλωση για την πρόθεση κάλυψης της τεχνικής επάρκειας εάν ενταχθεί η πράξη.	1. Αίτηση στήριξης / υπεύθυνη δήλωση 2. Βεβαίωση του φορέα, ότι διαθέτει τεχνική επάρκεια	Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
				- Έντυπο Αίτηση Στήριξης / Υπεύθυνη Δήλωση (σημείο Β.4 Τεχνική επάρκεια αναθέτουσας αρχής αίτησης στήριξης) (Στις περιπτώσεις έργων που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου, εξετάζεται αν η τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής πληροί τις προδιαγραφές τεχνικής επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης ή αν ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει).	με αναφορά στις ειδικότητες και στο προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο. 3. Οργανόγραμμα του Φορέα, Προγραμματική Σύμβαση, Σύμβαση παροχής τεχνικών υπηρεσιών ή άλλο σχετικό δικαιολογητικό 4. Υπεύθυνη Δήλωση για την πρόθεση κάλυψης της τεχνικής επάρκειας εάν ενταχθεί η πράξη	Π3-77-4.1_Δ_137 & Π3-77-3.1_Δ1_3	Τεχνική Επάρκεια του Ν. 4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις
32	Ωριμότητα προτεινόμενης πράξης	Π3-77-4.1_143	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του γηπέδου/οικοπέδου/ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης	- Σχετικά δικαιολογητικά (Ε9, τίτλοι ιδιοκτησίας, ενοικιαστήριο – παραχωρητήριο – δωρεά, νομοθεσία, πιστοποιητικό ιδιοκτησίας κ.λπ.) (βλ. παρ. 7 του άρθρου 9 της ΥΑ 39443/11-2-2025)	1. Τίτλος κατοχής ή χρήσης του ακινήτου 2. Ε9 3. Βεβαίωση Δημάρχου για τους κοινόχρηστους χώρους Η βεβαίωση θα πρέπει να συνοδεύεται από σκαρίφημα υπογεγραμμένο από την αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία, που θα βεβαιώνει τους κοινόχρηστους χώρους	Π3-77-4.1_Δ_132	Αποδεικτικά στοιχεία κατοχής ή χρήσης του ακινήτου στο οποίο θα υλοποιηθεί η επένδυση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
				(το κριτήριο δεν αφορά στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1.5.1)	στους οποίους γίνεται παρέμβαση. (μόνο για ανάπλαση οικισμών)		
33		Π3-77-4.1_147	Εξετάζεται η ύπαρξη οριστικής μελέτης	- Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση & σχετικά δικαιολογητικά	1. Οριστική μελέτη του έργου (όπου απαιτείται) 2. Εγκριτικές αποφάσεις μελετών 3. Μελέτη του έργου και Αρχιτεκτονικά σχέδια 4. Αδειοδοτήσεις απαραίτητες για την ένταξη της πράξης 5. Για υφιστάμενες επιχειρήσεις να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους: Άδεια Λειτουργίας, κ.λπ.) 6. Νομοθεσία χαρακτηρισμού οικισμού 7. Βεβαίωση δικαιούχου για	ΑΟ_ΑΣ_127_19.2Δ	Άδειες και εγκρίσεις.

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
				(Εξετάζεται η ύπαρξη οριστικής μελέτης του έργου για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων)	την ύπαρξη δικτύων κοινής ωφελείας και την υποχρέωση ή μη μετακίνησης ή μεταφοράς τους (για τις περιπτώσεις ανάπλασης οικισμών) 8. Από τα αρχιτεκτονικά σχέδια, θα πρέπει να προκύπτει η προσβασιμότητα ΑμεΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο «Οδηγό Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία» 9. Στις περιπτώσεις που στο έργο περιλαμβάνεται η προμήθεια εξοπλισμού, στις κατόψεις θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η διάταξη του εξοπλισμού στον χώρο.	P3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
34		P3-77-4.1_123	Θα πρέπει να υπάρχει μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, όπως εξειδικεύεται στην Πρόσκληση	- Σύμφωνα με το συνημμένο της πρόσκλησης (όπου απαιτείται) (το κριτήριο αφορά μόνο στην υπο-παρέμβαση P3-77-4.1.4.2 και μόνο για τις αναπλάσεις οικισμών)	1. μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού. 2. Απόφαση έγκρισης της μελέτης Από το αρμόδιο όργανο (μόνο για τις περιπτώσεις ανάπλασης οικισμού)	P3-77-4.1_Δ_131	Μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, όπως εξειδικεύεται στην Πρόσκληση

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
35	Πληρότητα Πρότασης	Π3-77-4.1_145	Εξετάζεται η πληρότητα της αίτησης στήριξης και η σύνταξή της σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και σχετικά δικαιολογητικά	Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση και δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν	Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης
36		Π3-73-1.3_5.002	Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης.	- Αποφάσεις συλλογικών οργάνων για την υποβολή της αίτησης στήριξης. Για τους ΟΤΑ Α' Βαθμού επιπλέον απόσπασμα εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος ή απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου ότι θα εγγραφεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.	1. απόφαση αρμοδίου οργάνου για την υποβολή της πρότασης 2. Για ΟΤΑ - Α' Βαθμού επιπλέον απόσπασμα εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος ή απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου ότι θα εγγραφεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.	Π3-77-4.1_Δ_112 & ΑΟ_11 ΚΑΠ_114n	Απόφαση Δ.Σ. για την υποβολή της αίτησης στήριξης / Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
37		Π3-77-4.1_121	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης	- Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση. (για τους ΟΤΑ -εξαιρέση)	1. Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση 2. α) Έργα που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις: Αναλυτικός προϋπολογισμός, προσφορές κτλ. β) Έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις: προϋπολογισμός	Π3-77-4.1_Δ_116 & Π3-73-1.3_001	Προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης / Αίτηση στήριξης
38		Π3-73-1.3_6.001	Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη	- Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση	1. Αίτηση στήριξης/Υπεύθυνη δήλωση	Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης

_1							
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων	Δικαιολογητικό	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ
			δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής	(Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής)			
39	Εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών / διευκρινιστικών στοιχείων	Π3-73-1.3_7.001	Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.	Εξέταση υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.	1. Ημερομηνία υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και πληρότητα αυτών		

5. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι αιτήσεις στήριξης βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής – βαθμολόγησης τα οποία είναι όπως αναφέρονται παρακάτω με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας.

Α/Α	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας							
					Π3-77-4.1-3.1	Π3-77-4.1-3.2	Π3-77-4.1-4.1	Π3-77-4.1-4.2	Π3-77-4.1-5.1	Π3-77-4.1-5.2	Π3-77-4.1-6.1	Π3-77-4.1-6.2
1	Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Ποσοστό αναγκών της υπο-παρέμβασης που εξυπηρετούνται * 100.	0-100	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
2	Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης	Ναι	100	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
			Όχι	0								
3	Π3-77-4.1_Δ_146	Η πράξη είναι σύμφωνη με τις προτεραιότητες υπο-παρέμβασης (με βάση την εξειδίκευση της υπο-παρέμβασης)	Ναι	100	5%	5%	5%	5%	5%	15%	15%	10%
			Όχι	0								
4	Π3-77-4.1_Δ_113	Αναγκαιότητα της πράξης	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	100	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
			Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	0								

Α/Α	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας							
					Π3-77-4.1-3.1	Π3-77-4.1-3.2	Π3-77-4.1-4.1	Π3-77-4.1-4.2	Π3-77-4.1-5.1	Π3-77-4.1-5.2	Π3-77-4.1-6.1	Π3-77-4.1-6.2
5	Π3-77-4.1_Δ_116	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	100	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%
			5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 10	60								
			10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30	30								
			100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30	0								
6	Π3-77-4.1_Δ_117	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης (**)	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	50	5%	5%	5%	5%	10%	5%	5%	5%
			Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	50								
			Τίποτα από τα παραπάνω	0								
7	Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά και δεν απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων	100	8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%

Α/Α	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας							
					Π3-77-4.1-3.1	Π3-77-4.1-3.2	Π3-77-4.1-4.1	Π3-77-4.1-4.2	Π3-77-4.1-5.1	Π3-77-4.1-5.2	Π3-77-4.1-6.1	Π3-77-4.1-6.2
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά (απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων που δεν ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης)	50								
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0								
8	Π3-77-4.1_Δ_120	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών ή δεν απαιτούνται λόγω της φύσης του έργου γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες	100	17%	17%	17%	17%		17%	17%	17%
			Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών	60								

Α/Α	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας							
					Π3-77-4.1-3.1	Π3-77-4.1-3.2	Π3-77-4.1-4.1	Π3-77-4.1-4.2	Π3-77-4.1-5.1	Π3-77-4.1-5.2	Π3-77-4.1-6.1	Π3-77-4.1-6.2
			Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις /εγκρίσεις / άδειες.	30								
			Τύποτα από τα παραπάνω	0								
9	Π3-77-4.1_Δ_121	Σύσταση Φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κ.λπ.) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	100	5%	5%	5%	5%		10%	10%	10%
			Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται	0								
10	Π3-77-4.1_Δ_147	Ο υποψήφιος δικαιούχος ανήκει στις προτεραιότητες της υπο-παρέμβασης (απαιτείται η εξειδίκευση στην πρόσκληση)	Ναι	100	5%	5%	5%	5%	12%	5%	5%	5%
			Όχι	0								
11	Π3-77-4.1_Δ_118	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου (εφ' όσον απαιτούνται)	(βαθμολογείται ο λόγος διαθέσιμων ιδίων κεφαλαίων / το σύνολο της ιδιωτικής συμμετοχής	0-100					20%			
12	Π3-77-4.1_Δ_123		Ναι	100								15%

Α/Α	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας							
					Π3-77-4.1-3.1	Π3-77-4.1-3.2	Π3-77-4.1-4.1	Π3-77-4.1-4.2	Π3-77-4.1-5.1	Π3-77-4.1-5.2	Π3-77-4.1-6.1	Π3-77-4.1-6.2
		Η πράξη υλοποιείται σε περιοχή που έχει υποστεί φυσικές καταστροφές	Όχι	0								
13	Π3-77-4.1_Δ_126	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική	Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο	100						5%		
			Παραδοσιακός οικισμός	50								
			Τίποτα από τα ανωτέρω	0								
14	Π3-77-4.1_Δ_127	Φύση/Αντικείμενο εκδήλωσης που συνδέεται με ιστορία και τοπικά δρώμενα	Πολιτιστικό γεγονός	40					15%			
			Ιστορικό γεγονός	40								
			Αθλητικό γεγονός	20								
			Τίποτα από τα παραπάνω	0								
15	Π3-77-4.1_Δ_129	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	10%	10%	10%	10%				
			10% ≤ Ποσοστό < 20%	60								
			5% ≤ Ποσοστό < 10%	30								
			Ποσοστό μικρότερο του 5%	0								
16	Π3-77-4.1_Δ_131	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	5%	5%	5%	5%				
			10% ≤ Ποσοστό < 20%	60								
			5% ≤ Ποσοστό < 10%	30								
			Ποσοστό μικρότερο του 5%	0								
17	Π3-77-4.1_Δ_151	Ποσοστό δαπανών για την προστασία του περιβάλλοντος (εξαιρούνται οι δαπάνες	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 25%	100	5%	5%	5%	5%				

Α/Α	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας							
					Π3-77-4.1-3.1	Π3-77-4.1-3.2	Π3-77-4.1-4.1	Π3-77-4.1-4.2	Π3-77-4.1-5.1	Π3-77-4.1-5.2	Π3-77-4.1-6.1	Π3-77-4.1-6.2
		που είναι απαιτούμενες από την ισχύουσα νομοθεσία)	20% ≤ Ποσοστό < 25%	60								
			15% < Ποσοστό < 20%	30								
			Τίποτα από τα παραπάνω	0								
18	Π3-77-4.1_Δ_155	Χρήση υφιστάμενων κτηρίων	Η πράξη υλοποιείται σε υφιστάμενο κτήριο (συμπεριλαμβάνονται και τα ημιτελή / εγκαταλελειμμένα κτίρια)	100	5%	5%	5%	5%		5%		
			Για την υλοποίηση απαιτείται η ανέγερση νέου κτηρίου	0								
19	Π3-77-4.1_Δ_135	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Ναι	100							10%	
			Όχι	0								

					Συντελεστής Βαρύτητας							
A/A	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Π3-77-4.1-3.1	Π3-77-4.1-3.2	Π3-77-4.1-4.1	Π3-77-4.1-4.2	Π3-77-4.1-5.1	Π3-77-4.1-5.2	Π3-77-4.1-6.1	Π3-77-4.1-6.2
Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια					100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Σημειώσεις:

(*) Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια

(**) Το κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_117 Βαθμολογείται με 100 αν πληροί και τις δύο προϋποθέσεις

6. ΑΝΑΛΥΣΗ-ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Στην παρούσα ενότητα επεξηγούνται τα κριτήρια επιλογής των υποβαλλόμενων προς έγκριση αιτήσεων στήριξης.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ
1	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)
Στη σκοπιμότητα εξετάζεται ποιες ανάγκες της υπο-παρέμβασης του τοπικού προγράμματος εξυπηρετούνται με τη συγκεκριμένη πρόταση και υπολογίζεται το ποσοστό αυτών. Το μεγαλύτερο ποσοστό συσχέτισης με τους στόχους της Τοπικής Στρατηγικής θα λαμβάνει και την υψηλότερη βαθμολογία.		
2	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης
Εξετάζεται αν η πράξη συνδέεται με τις ανάγκες της υπο-παρέμβασης όπως αυτές αναφέρονται στο τοπικό πρόγραμμα και βαθμολογείται όταν υπάρχει σύνδεση με την πιο ψηλά ιεραρχημένη ανάγκη όπως αυτή αποτυπώνεται στο Κεφάλαιο 7 του παρόντος οδηγού.		
3	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_146	Η πράξη είναι σύμφωνη με τις προτεραιότητες της υπο-παρέμβασης
Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εντάσσεται στις προτεραιότητες της υπο-παρέμβασης, όπως αυτές περιγράφονται στο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα ανά υπο-παρέμβαση.		
4	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_113	Αναγκαιότητα της πράξης
Εξετάζεται εάν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Κοινότητα βάσει σχετικής αναφοράς στην Αίτηση Στήριξης και τυχόν Βεβαίωση από Αρμόδια Αρχή, όπως αναφέρεται στην Πρόσκληση.		
5	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_116	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους
Εξετάζεται ενδεικτικά : i. ο αναλυτικός προϋπολογισμός του έργου και η πληρότητα αυτού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία Υποέργα/κόστη για την υλοποίηση του προτεινόμενου φυσικού αντικείμενου), ii. οι επιλεξιμότητες των προτεινόμενων δαπανών iii. αν οι δαπάνες σχετίζονται με την προτεινόμενη πράξη, iv. αν έχει ληφθεί υπόψη ο συννημμένος «οδηγός απλοποιημένου κόστους κτιριακών κατασκευών» και το εύλογο κόστος Το κριτήριο δεν εξετάζεται για τις πράξεις που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις οι οποίες λαμβάνουν τη μέγιστη βαθμολογία.		
6	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_117	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης
Εξετάζεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης με βάση : i. το φυσικό αντικείμενο ii. τον προϋπολογισμό iii. το επίπεδο ωριμότητας της πράξης iv. τη μέθοδο υλοποίησης v. τους ενδεχόμενες καθυστερήσεις όπως έκδοση αδειών κ.λπ. vi. τον ορθολογικό προσδιορισμό των επιμέρους φάσεων		

Το κριτήριο βαθμολογείται με άριστα όταν πληροί και τα δυο υποκριτήρια. Ως βάση χρησιμοποιούνται τα προτεινόμενα χρονοδιαγράμματα συναφών πράξεων που έχουν υλοποιηθεί και η προγενέστερη εμπειρία της Ο.Τ.Δ.		
7	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης
Εξετάζεται η σαφήνεια της αίτησης στήριξης σε όλες τις υπο-ενότητες του εντύπου της αίτησης όπως π.χ. η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου, τα παραδοτέα, ο τρόπος λειτουργίας της πράξης, ωριμότητα της πράξης καθώς και το οικονομικό αντικείμενο (πληρότητα του προτεινόμενου προϋπολογισμού, εκτίμηση εύλογου κόστους των δαπανών π.χ. προσφορές κ.λπ.). Τέλος εξετάζεται η πληρότητα των απαραίτητων δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στην αίτηση στήριξης – υπεύθυνης δήλωσης.		
8	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_120	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης
Εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας της πράξης ως προς: - i Την ύπαρξη σχετικών οριστικών μελετών και των αντίστοιχων εγκρίσεων - ii Την ύπαρξη των αναγκαίων αδειών για την εκτέλεση του έργου - iii Την ύπαρξη θεμάτων που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης, όπως απαλλοτριώσεις, ιδιοκτησιακό καθεστώς κ.λπ. και τα οποία προκαλούν καθυστερήσεις Για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις : i. η ύπαρξη οριστικής μελέτης η μη ύπαρξη εγκεκριμένης οριστικής μελέτης του έργου αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού) ii. η αξιολόγηση της ωριμότητας της προτεινόμενης πράξης διενεργείται ανά υποέργο Το κριτήριο δεν αφορά την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1.		
9	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_121	Σύσταση του φορέα
Εξετάζεται αν ο δικαιούχος - φορέας υλοποίησης της πράξης έχει ήδη συσταθεί κατά την υποβολή της πρότασης ή όχι. Σε περίπτωση που έχει συσταθεί ο φορέας ή δεν απαιτείται η σύσταση φορέα, λαμβάνει την υψηλότερη βαθμολογία ενώ σε περίπτωση που δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται λαμβάνει τη χαμηλότερη βαθμολογία. Το κριτήριο δεν αφορά την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1.		
10	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_147	Ο υποψήφιος δικαιούχος ανήκει στις προτεραιότητες της υπο-παρέμβασης
Εξετάζεται αν ο υποψήφιος δικαιούχος εντάσσεται στις προτεραιότητες της υπο-παρέμβασης όπως αυτές εξειδικεύονται στην πρόσκληση και το τοπικό πρόγραμμα.		
11	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_118	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου
Το κριτήριο αφορά μόνο την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1 και εξετάζεται αν ο φορέας διαθέτει και σε τι ποσοστό ίδια κεφάλαια για την υλοποίηση του έργου.		
12	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_123	Η πράξη υλοποιείται σε περιοχή που έχει υποστεί φυσικές καταστροφές
Εξετάζεται αν η περιοχή υλοποίησης της δράσης έχει υποστεί φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες) και έχει χαρακτηριστεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης με βάση τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά. Το κριτήριο αφορά μόνο την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-6.2		
13	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_126	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική
Εξετάζεται αν η προτεινόμενη παρέμβαση υλοποιείται σε παραδοσιακό ή διατηρητέο κτίσμα ή σε παραδοσιακό οικισμό με βάση τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά. Το κριτήριο αφορά μόνο την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.2		

14	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_127	Φύση/Αντικείμενο εκδήλωσης που συνδέεται με ιστορία και τοπικά δρώμενα
Το κριτήριο αφορά μόνο την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1 και εξετάζεται αν το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο της πράξης (προτεινόμενη εκδήλωση) συνδέεται με ιστορικό, πολιτιστικό ή αθλητικό γεγονός. Το κριτήριο βαθμολογείται αθροιστικά και η μέγιστη βαθμολογία λαμβάνεται όταν το αντικείμενο της πράξης αφορά και τις τρεις περιπτώσεις. Όταν δεν αφορά καμία από τις παραπάνω κατηγορίες βαθμολογείται με μηδέν.		
15	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_129	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.
Εξετάζεται το ποσοστό των δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών του έργου. Οι δαπάνες που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ ενδεικτικά είναι τα φωτοβολταϊκά συστήματα, γεωθερμικές αντλίες θερμότητας, αντλίες θερμότητας, καυστήρες βιομάζας, συστήματα υδρογόνου κτλ. Συμπληρώνεται κατάλληλα το σχετικό πεδίο στο έντυπο αίτησης στήριξης – υπεύθυνη δήλωση. Για τη βαθμολόγηση των πράξεων ως προς τη συμβολή τους στο περιβάλλον δεν λαμβάνονται υπόψη ενέργειες που είναι υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία για την κατασκευή και λειτουργία της πράξης. Για τη βαθμολόγηση του εξετάζονται οι δαπάνες που εξυπηρετούν ΑΠΕ και θα υπολογίζονται σε κλίμακα επί της %.		
16	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_131	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος
Εξετάζεται το ποσοστό των δαπανών σχετικών με τη χρήση - εγκατάσταση - εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος. Οι δαπάνες που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος ενδεικτικά είναι υδραυλικός εξοπλισμός εξοικονόμησης νερού όπως ειδικές βρύσες και τηλέφωνα ντουζιέρας με περιορισμό ροής ή/και με μίκτη νερού-αέρα, διακόπτες παροχής νερού με φωτοκύτταρα, καζανάκια ελεγχόμενης ή διπλής ροής κ.α., συστήματα βιολογικού καθαρισμού (συστήματα ανακύκλωσης-επαναχρησιμοποίησης ημι-ακάθαρτου νερού) για επιλεγμένες χρήσεις υποκαθιστώντας τη χρήση του καθαρού πόσιμου νερού όπου δεν είναι απαραίτητη η υψηλή ποιότητά του, συλλέκτες βρόχινου νερού (επιφάνεια συλλογής και τα συστήματα για την μεταφορά, την αποθήκευση και την διανομή του νερού) κτλ.		
17	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_151	Ποσοστό δαπανών για την προστασία του περιβάλλοντος
Ελέγχεται το ποσοστό των δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος. Δαπάνες που συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος ενδεικτικά είναι συστήματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων (κάδοι ανακύκλωσης, κάδοι κομποστοποίησης κτλ.. Για τη βαθμολόγηση του ανωτέρω κριτηρίου, θα εξετάζονται οι δαπάνες επί του συνολικού προϋπολογισμού που συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και υπολογίζονται σε κλίμακα επί της %. Δεν λαμβάνονται υπόψη ενέργειες που είναι υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία για την κατασκευή και λειτουργία της πράξης.		
18	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_155	Χρήση υφιστάμενων κτιρίων
Εξετάζεται αν η πράξη υλοποιείται σε υφιστάμενο κτήριο (συμπεριλαμβάνονται και τα ημιτελή / εγκαταλελειμμένα κτίρια). Σε περίπτωση που για την υλοποίησή της απαιτείται η ανέγερση νέου κτηρίου λαμβάνει τη χαμηλότερη βαθμολογία. Στην περίπτωση που η πράξη αφορά άυλη ενέργεια λαμβάνει την μέγιστη βαθμολογία.		

19	Κριτήριο Π3-77-4.1_Δ_135	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υγροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)
Το κριτήριο αφορά μόνο την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-6.1 και εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη υλοποιείται σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υγροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία).		

Διευκρίνιση: Η προτεραιοποίηση των προτάσεων βαθμολογείται ανάλογα με τη φύση του έργου και την υπο-παρέμβαση σε διαφορετικό κριτήριο. Π.χ. Στις υπο-παρεμβάσεις όπου αναφέρεται η εκπόνηση Τοπικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης ο δικαιούχος θα λάβει μεγαλύτερη βαθμολογία εφόσον έχει εκπονήσει ανάλογο σχέδιο στο κριτήριο της σκοπιμότητας.

7. ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΑΥΤΩΝ

Οι ανάγκες που εξυπηρετούνται από την τοπική στρατηγική του προγράμματος CLLD/LEADER 2023-2027 και η ιεράρχηση αυτών αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΝΑΓΚΗ	ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ
1	1.1	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων μεταποίησης/αγροδιατροφής	1
2	2.2	Αναβάθμιση και εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος	2
1	1.2	Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, εξοικονόμηση ενέργειας και υιοθέτηση εφαρμογών κυκλικής οικονομίας και βιοοικονομίας	3
2	2.3	Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης με έμφαση στη γυναικεία και νεανική επιχειρηματικότητα	4
3	3.3	Ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και καταπολέμηση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού (συνδέεται /σχετίζεται τις ανάγκες 1.4 Βελτίωση και αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων και 2.5 Αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων και επιχειρηματιών)	5

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΝΑΓΚΗ	ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ
6	6.2	Πρόληψη - αποκατάσταση υποβάθμισης περιβάλλοντος από φυσικές καταστροφές ή/και ανθρώπινες δραστηριότητες	6
3	3.2	Βελτίωση - συμπλήρωση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών στους κατοίκους (όμοια με την ανάγκη 4.2 'Συμπλήρωση - βελτίωση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών στους κατοίκους')	7
4	4.4	Επαρκείς και ποιοτικοί υδάτινοι πόροι	8
5	5.1	Ενίσχυση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της προστασίας, ανάδειξης και προβολής των πολιτιστικών πόρων (υλικών και άυλων)	9
3	3.1	Βελτίωση της ποιότητας ζωής ευάλωτων ομάδων πληθυσμού και μείωση του κοινωνικού τους αποκλεισμού	10
5	5.2	Ενδυνάμωση του ρόλου και της συμβολής του πολιτισμού στην τοπική ανάπτυξη	11
4	4.1	Ενίσχυση της ελκυστικότητας και λειτουργικότητας των οικισμών (ενσωματώνει την ανάγκη 4.3 'Ενίσχυση επισκεψιμότητας αγροτικών οικισμών')	12
3	3.4	Αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και καταπολέμηση της φτώχειας	13
6	6.3	Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος	14
2	2.1	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων (οικοτεχνία, βιοτεχνία, τουρισμός)	15
7	7.2	Ενίσχυση της συνεργασίας για περιβαλλοντικά, κοινωνικά και πολιτιστικά ζητήματα	16
6	6.1	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων με έμφαση στην ανάδειξη του Γεωπάρκου του Ψηλορείτη	17
7	7.1	Ανάπτυξη συνεργασιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω της ενεργοποίησης χωρικών, τομεακών και διατομεακών συνεργατικών σχημάτων (καλύπτει τις ανάγκες 1.3 'Ενίσχυση της τομεακής και διατομεακής συνεργασίας των επιχειρήσεων' και 2.4 'Ανάπτυξη συνεργασιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω της ενεργοποίησης χωρικών, τομεακών και διατομεακών συνεργατικών σχημάτων')	18
7	7.3	Ολιστική και καινοτόμος αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων και προβλημάτων στο πλαίσιο της πολιτικής «Έξυπνα Χωριά»	19

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΝΑΓΚΗ	ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ
3	3.5	Ένταξη και ενσωμάτωση μεταναστών στην τοπική κοινωνία (όμοια με την 4.5 "Ένταξη και ενσωμάτωση μεταναστών στην τοπική κοινωνία")	20

8. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

Το παρόν τμήμα αφορά εργασίες που δεν εμπίπτουν στον οδηγό απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών, σε εργασίες που δεν ακολουθούν τα τιμολόγια των δημοσίων έργων και τις λοιπές εξαιρέσεις που αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 14Γ της ΥΑ.

Για την τεκμηρίωση του εύλογου κόστους της δαπάνης, ο υποψήφιος προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία όπως προσφορές προμηθευτών ή έρευνα από το διαδίκτυο.

Εφόσον το μοναδιαίο κόστος μιας υπηρεσίας ή ενός είδους **υπερβαίνει, σε αξία τα 5.000 €** (χωρίς ΦΠΑ), ή **υπερβαίνει σε συνολικό ποσό τα 10.000 €** (χωρίς ΦΠΑ) ανά κατηγορία υπηρεσίας ή είδους, απαιτούνται **τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο**, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον δυο (2).

Ως **αποδεικτικό νοείται και η τιμολόγηση της υπηρεσίας ή είδους με το κατάλληλο κατά περίπτωση φορολογικό παραστατικό**. Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα.

Ο αρμόδιος ΕΦ καλείται να αξιολογήσει τόσο τις οικονομικές παραμέτρους των προσφορών, όσο και τις ποιοτικές. Έτσι είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δυνητικός δικαιούχος να τεκμηριώσει και ο αρμόδιος ΕΦ να αποδεχθεί, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Αναφορικά με τις δαπάνες που αφορούν σε όλες τις κατηγορίες μελετών και λοιπών υποστηρικτικών ενεργειών το ύψος τους (χωρίς ΦΠΑ) ορίζεται σε:

- α. Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου (παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου) και ως το ποσό των 4.000 €.
- β. Μελέτη για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου καθώς και δαπάνες προβολής και προώθησης σε ποσοστό έως το 12% του προτεινόμενου προϋπολογισμού της πράξης. Για ειδικές κατηγορίες πράξεων και κατόπιν σχετικής τεκμηρίωσης το ανωτέρω ποσοστό μπορεί να διαφοροποιηθεί μετά και από τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ.

Δεν απαιτείται προσκόμιση παραστατικών τεκμηρίωσης του «εύλογου κόστους» για:

- α. δαπάνες κτηριακών υποδομών υπό τον όρο ότι οι εργασίες αυτές υλοποιούνται βάσει απλοποιημένου κόστους,
- β. μελέτες, συμβουλευτικές υπηρεσίες και λοιπές υποστηρικτικές ενέργειες,

- γ. δαπάνες για τις οποίες δεν υπάρχει δυνατότητα εναλλακτικής προσφοράς από την αγορά, ωστόσο σε αυτήν την περίπτωση απαιτείται τεκμηρίωση,
- δ. δαπάνες που έχουν προκύψει από διαγωνιστική διαδικασία,
- ε. δαπάνες για τις οποίες η καταβολή της ενίσχυσης πραγματοποιείται βάσει απλοποιημένου κόστους.